

SLOVENSKI

vestnik

GLASILO SLOVENSKE KOROŠKE

Po pariškem zasedanju, ki je pokazalo, na čigavi strani se manifestira buržoazni nacionalizem in kdo resnično stoji na načelu samoodložbe narodov in internacionalizma, pa si umivajo roke, ko gre za interese jugoslovanskih narodov in koroških Slovencev v Avstriji.

(„Borba“)

LETNIK IV.

DUNAJ, V PETEK, 5. VIII. 1949

ŠTEV. 53 (238)

Enotni v borbi proti bedi in propadanju

Bolj kot kdaj koli je danes potrebna enotnost delovnega ljudstva, še posebej pa enotnost kmečkega prebivalstva. Gospodarska kriza se je pričela zajedati v kmečko gospodarstvo s tako naglico, da preprosti človek zaenkrat še težko dojame, kako dalekosežne posledice utegne imeti za njega, če ne bo stopil odločno na plan in posegel v ta razvoj propadanja.

V zadnjih desetih letih smo si dobili bogate izkušnje, ki nam povejo, zakaj je moralo tako priti. Ko lo časa se vrtil in razvoj gre svojo pot naprej. Tisti, ki danes ogroža obstoj, življenje in zemljo ljudstva v mestih, tovarnah in na vasi — denarni mogotci, lastniki tovarn in veleposestniki so si preko gosposke oblasti že pred dolgimi leti zastavili cilj, ki ga skušajo danes z vso naglico uresničiti. Desetletja sem je zemljiški mogotec poskušal, da pograbi kmetu njegove bore njive, travnike in gozd in si jih prilasti, da bi kmet delal za njega ne več zase. Vse to velja v dvojni meri za našega kmeta, po kateremga zemlji je hlepel poleg socialnega tudi narodni sovražnik. Socialni in narodni sovražnik sta se združila, da uničita našega človeka. Njuna lakomnost nikdar ni mirovala, jemala in grabila sta, neprenehoma in trdovratno. Vselej, kadar je bil naš kmet v stiski, sta bila brezobzirna in svojo „kreditno pomoč“ prakticirala le tako, da sta pognala našega kmeta z domačije in se sama razkošno vsedla nanjo.

Kakor so spravili tovarnarji in drugi veliki podjetniki pod svojo odvisnost delavstvo in končno tudi obrtnike, tako spravlja zemljiški veleposestnik, prekupčevalec in veletrgovec v suženjsko odvisnost kmečke družine. S svojo brezobzirnostjo so si pribarantali popolno oblast in merodajno vlogo v državnem in družbenem ustroju in svojo gospodarsko moč izkoriščajo za to, da vedno več premoženja nakopižijo v rokah par oseb in tako vsi sadovi dela ljudstva služijo le še posameznim bogatašem. Pri tem imajo seveda za ljudstvo vedno lepe in laskave besede ter ga slepijo, dokler ga ne sledejo do nagega in ga postavijo na cesto.

V to smer gre razvoj v Avstriji še danes. Bili so časi, ko je bilo po vseh blagostanje, ko sta bila tam skupnost in bratstvo, danes pa vlada ta beda in revščina. In zakaj? Medtem, ko je vse napredovalo in življenje dobilo nove oblike, je kmečko ljudstvo padlo v še večjo gospodarsko in kulturno zaostalost. Slepili so ga s publicimi frazami o „svobodnem in neodvisnem kmetu“, slepil in zavajal ga je „Landbund“, izdajalsko se mu hlinita „Bauernbund“ in „Arbeitsbauernbund“. Pri kmečkem ljudstvu pa se doslej še ničesar ni spremenilo na boljše in se tudi ne bo, kajti v ozadju stojijo zemljiški gospod in tuji, protiljudski interesi. Zemljiški gospod je danes po nacistični zasluzi še močnejši in dejansko vsemogočen. Kmečko ljudstvo pa mora namesto njega nositi najtežja bremena. Prislilna oddaja, pomanjkanje ljudi za delo, gospodarsko zapostavljanje ter vedno večja druginja in davki, vse to postavlja danes

Jugoslavija pariškega diktata ni mogla niti ga nikdar ne more priznati

Memorandum vlade FLR Jugoslavije Svetu namestnikov zunanjih ministrov v Londonu

Kakor poroča Tanjug iz Londona, je namestnik zunanjega ministra FLR Jugoslavije Leo Mates predal namestnikom zunanjih ministrov štirih velesil memorandum o zaščiti slovenske in hrvatske manjšine v Avstriji.

V memorandumu je poudarjeno, da Jugoslavija še naprej vztraja na zahtevi po popravni avstrijsko-jugoslovanske meje in zahteva, da Svet zunanjih ministrov ponovno prouči svoje sklepe glede avstrijske pogodbe.

Nadalje je v memorandumu ugotovljeno, da bi bila priključitev Slovenske Koroške k FLR Jugoslaviji edina pravična in demokratična rešitev koroškega vprašanja, ki bi hkrati bila resničen doprinos k miru in trajna podlaga prijateljskih odnosov med Avstrijo in Jugoslavijo. Taka rešitev bi bila uresničitev načel samoodložbe narodov, kajti priključitev Slovenske Koroške k Jugoslaviji je za narode Jugoslavije in tudi za koroške Slovence bistvo borbe za osvoboditev in nacionalno združitev. Na drugi strani pa bi takla rešitev Avstriji preprečila nadaljevanje svoje ekspanzionistične in agresivne politike.

V času ko so zapadne sile odklonile jugoslovanske predloge, je Jugoslavija dokazala, da je za ohranitev mednarodnega sodelovanja in miru pripravljena doprinesiti žrtve. Najvidnejši dokaz zato je predlog jugoslovanske vlade od 24. 2. 1949.

Kljub temu zadržanju vlade FLR Jugoslavije, je v memorandumu podčrtano, pa je Svet zunanjih ministrov v Parizu brez sodelovanja FLR Jugoslavije napravil krivičen in brezvesten sklep na račun zavazniške demokratične Jugoslavije. Vlada FLR Jugoslavije je zahtevala revizijo pariških sklepov in ob tej priložnosti ponovno izjavlja, da jugoslovanski narodi in vlada tega sklepa, ki predstavlja surov diktat, niso mogli niti ga ne morejo nikdar priznati.

Ko ponovno zahteva, da Svet zunanjih ministrov ponovno prouči sklepe o avstrijski mirovni pogodbi, vlada FLR Jugoslavije čuti za svojo

dolžnost, da kljub temu, da se svojim zahtevam ne odreče, predloži svoje opombe k zaščiti manjšinskih pravic Slovencev in Hrvatov, ki bi ljudi po spremembi meje ostali v Avstriji.

V memorandumu je nato poudarjeno, da so izkušnje pokazale, da določbe senžermenske pogodbe o uporabi jezika narodnih manjšin nikakor niso bile zadovoljive, če upoštevamo, trdovratne težnje avstrijskih oblasti po kratenju pravic narodnih manjšin.

Izkušnje, kako je prva avstrijska republika ravnala s koroškimi Slovenci in izkušnje v štirih povojnih letih jasno kažejo, kakšne obveznosti mora bodoča pogodba z Avstrijo vsebovati v zaščito nacionalnih pravic jugoslovanskih manjšin v Avstriji.

Nadalje je v memorandumu pokazano, kako so avstrijske oblasti kršile v senžermenski pogodbi zavezane pravice o uporabi slovenskega in hrvatskega jezika, kako so takoj po plebiscitu leta 1920 zaprli edini dve privatni slovenski šoli in kako je nemška šovinistična organizacija „Heimattienst“ pred plebiscitom in po njem na koroške Slovence izvajala politično udejstvovanje. V današnji Avstriji pa je ta organizacija nastala pod novim imenom „Bund der heimattreuen Südkärntner“, ki napada Slovence, ki se borijo proti nasilni germanizaciji. Memorandum nadalje omenja, da v današnji avstrijski republiki v državni upravi ni prostora za tiste Slovence, ki se nočejo odreči svoji narodnosti.

Iz teh izkušenj je razvidno, pravi memorandum, da so bile določbe o zaščiti pravic narodnih manjšin v Avstriji, ki jih je predvidevala senžermenska pogodba, popolnoma nezadostne in neučinkovite, niti niso uredila najbolj bistvenih vprašanj in so bile preveč splošne in neprecizne. Poleg tega pa jih je Avstrija, ki si je prizadevala, da jih obide in s tem germanizira Slovence in Hrvate, izpolnjevala popolnoma zlonamerno in nevestno tudi današnja Avstrija je

v teku štirih povojnih let že dokazala, da se nikakor noče odreči svoji germanistični politiki niti ne nacionalnemu zatiranju narodnih manjšin v Avstriji.

Zato pa bi prepustitev rešitve manjšinskih pravic Avstriji sami pomenila narodno ugonobitev. Zaradi tega vidi vlada FLR Jugoslavije za potrebno, da se v avstrijski pogodbi v zaščito manjšinskih pravic Slovencev in Hrvatov, ki bi po popravni meje ostali v Avstriji, uzakonijo posebne določbe.

V ta namen je vlada FLR Jugoslavije predložila skupno z memorandumom predlog o zaščiti manjšinskih pravic, ki poleg prepovedi zasledovanja Slovencev in Hrvatov zaradi sodelovanja v protifašistični borbi in prepovedi germanizatoričnih organizacij zahteva, da Avstrija z ustanovno zakonitvijo zajamči:

1. upravne enote, ki odgovarjajo narodnosti prebivalstva;
2. uporabo slovenskega in hrvatskega jezika v občevarstvu z vsemi oblastmi;
3. ustanovitev popolnoma slovenskih in hrvatskih šol;
4. pravico do združevanja v političnih, gospodarskih, kulturnih in fizikalnih organizacijah.

Zaprli sovjetski državljani „belogardisti“

Jugoslovanska vlada je pred kratkim zavrnila sovjetski protest zaradi „nepravilne aretacije sovjetskih državljanov“ z utemeljitvijo, da je nepravilna, ker gre pri zapornikih za emigrante, ki so v špionažni službi.

V novi noti, ki je bila predana sovjetskemu veleposlaniku 1. avgusta t. l., označuje jugoslovanska vlada te sovjetske državljane kot „belogardistične begunce, katerih pripadnost k nemški tajni službi med nemško okupacijo“ je dokazana.

naše vasi na rob propada. Celo oblike samopomoči — kmetijska združništva — so izmaljene v močne postojanke veleposestnikov in interesne sfere strankarskih vrhov. Od njih kakor tudi od javnih podpor in subvencij ima korist vedno le majhna peščica, ki jo določa milost od zgoraj. Ubogo ljudstvo pa čaka in ne dobi nič.

Danes, ko ta razvoj po svojih znakih — druginja, padajoče cene kmetijskim pridelkom, visoki davki, pomanjkanje ljudi za delo — zajema vse naše vasi, je potrebno, da kmet spregleda igro izkoriščevalske gosposke, da ne sledi več od iste gosposke sejanemu in netenemu strankarstvu, ki podpihuje nacionalno nestrpnost in medsebojno mrznjo, da kmet v uslužnem hlapčevanju gosposkine išče

sovražnika tam, kjer ga ni — v svojem sočloveku na vasi in v tovarni.

Danes je treba jasno in odločno postaviti predvsem med podeželskim ljudstvom, da si nismo in ne moremo biti nasprotniki in sovražniki. Ni in ne more biti med ljudstvom, ki dela, nasprotij zaradi narodnosti; ni in ne more biti nasprotij med kmetom in delavcem. Kakor je gospodarsko in socialno sovražnik nas vseh le gospoda, ki ima v rokah vso gospodarsko in politično oblast, tako je tudi v nacionalnem oziru naš sovražnik le gosposka, njena oblast ter vrhovi strank in grupacij, ki so zavestno v službi gosposke. Vsi ti med ljudstvom zavestno razbijajo skupnost, ki jo ustvarja delo bodisi v tovarni ali pa pod pripekajočim soncem in zimskim mrazom. V vsakodnevem življenju nas

tepejo iste težave in čaka ista usoda. Organizirana peščica gosposke pa nas hoče vse zasužnjiti, nas oropati naše zemlje in pravice do človeka vrednega življenja. Njej nasproti mora postaviti našo skupnost in našo enotnost. Vsak sam zase ne moremo ničesar opraviti. Stopimo skupaj, sosed k sosedu, vas ob vas, v enotno fronto, kjer bomo vsi enakovredni, ne glede na narodnost in jezik, kjer bomo vsi skupaj delali za ohranitev naše zemlje, v korist in za potrebe naše skupnosti. Potem bo sožitje ljudi zdravo in ljudstvu koristno, potem ne bo več vaških razprtij in niti nerazumljive borbe med kmetom in delavcem, potem nas tudi združena industrijska in veleposestniška gospoda ne bo mogla pohoditi niti spraviti malega človeka na beraško palico.

Za opravičilo pariškega dogovora z imperialisti sovjetski voditelji nimajo nobenih argumentov

Moskovska „Pravda“ je dne 26. junija t. l. objavila uvodnik, v katerem med drugim pravi:

„Kar zadeva teritorialne pretenzije jugoslovanske vlade do Avstrije, je ona (t. j. jugoslovanska vlada) že dolgo pred pariškim zasedanjem Sveta zunanjih ministrov skušala za hrbtom sovjetske vlade doseči sporazum z ZDA in Anglijo o tem vprašanju, kar pa se ji ni posrečilo. Znano je, da so se predstavniki jugoslovanske vlade poleti 1947 o tem tajno pogajali v Jugoslaviji z angleškim predstavnikom Noelom Backerjem, kakor tudi da se je jugoslovanski veleposlanik Leontič pogajal z angleškim ministrom Mac Neilom. Popolnoma jasno je, da sovjetska vlada ne more prevzeti odgovornosti za posledice takšnih zakulisnih pogajanj. To so dejstva.“

V tej zvezi piše centralno glasilo KP Jugoslavije „Borba“ med drugim:

„Prvi hip bi človek res mislil, da je vse znano in popolnoma jasno. Vprašanje je samo, komu je vse to znano in jasno. S tema dvema besedama, ki sta mimogrede rečeno, postali edini argument informbirovskega tiska proti naši državi in ki nimata nobene čudodelne moči, ni mogoče prav ničesar dokazati. Toda „Pravda“ najbrž ve, da je sovjetskim voditeljem vendarle nekaj jasno in znano, namreč, da se jugoslovanska vlada za kulisami in skrivaj nikoli ni pogajala s predstavniki vlad zapadnih držav marveč je o svojih pogajanjih sovjetsko vlado obveščala. Sovjetska zveza je bila obveščena o vseh naših prizadevanjih, da bi prišlo do sporazumne ureditve jugoslovanskih zahtev do Avstrije. In sovjetski predstavniki so to naše prizadevanje odobraval.

Nastane vprašanje, kdaj so sovjetski voditelji zvedeli za ta tajna pogajanja jugoslovanske vlade z Noelom Backerjem in drugimi. O tem moskovska „Pravda“ ničesar ne pove, čeprav je sovjetskim voditeljem to znano. 20. aprila 1947, ko med predstavniki zapadnih držav in našo vlado ni bilo nobenih pogajanj, med zasedanjem zunanjih ministrov štirih velesil v Moskvi, je šef jugoslovanske delegacije Edvard Kardelj poslal namestniku zunanjega ministra Sovjetske zveze A. J. Višinskemu pismo, v katerem je pojasnil naše kompromisne predloge, da bi čim lažje dosegli sporazum. To pismo je bilo izročeno Višinskemu še istega dne. Čez dva meseca, 14. junija istega leta, so bila v Beogradu pogajanja z Noel Backerjem o naših zahtevah do Avstrije, kakor tudi o žrtvah, ki bi jih mogla naša država prispevati za ureditev tega vprašanja. Toda predstavniki zapadnih imperialistov so nenehno in odločno odklanjali upravičene jugoslovanske zahteve. Izključeno je torej, da bi se bili mogli predstavniki jugoslovanske vlade pogajati z Noelom Backerjem o nečem, kar bi vladi Sovjetske zveze ne bilo znano. Prav tako so sovjetski predstavniki, ki so pripravljali mirovno pogodbo z Avstrijo, ves čas vedeli, da bi Jugoslavija prispevala tudi določene žrtve, samo da bi čim lažje dosegli sporazumne rešitve koroškega vprašanja. Tudi spomladi je sovjetski predstavnik v Londonu Zarubin to vedel in bil za to, naj Jugoslavija sproži ta predlog. Zagovarjal je naše zahteve, čeprav je bilo to leto dni po naših pogajanjih z Noelom Backerjem in Mac Neilom, pogajanjih, o katerih je bila vlada Sovjetske zveze ob pravem času obveščena.

Takšna so naša dozdevna tajna pogajanja s imperialisti. „Pravda“ razen tega trdi in nas obtožuje, da smo mi in nihče drugi krivi, da so se Sovjetska zveza in imperialisti sporazumeli. In prav mi naj bi bili krivi, da so se sporazumeli. Res, čudovita

logika! Zgodovinskih dejstev ni mogoče falzificirati ne glede na spretnost, spletke in podtikanja, ki jih uporablja „Pravda“ kar ji ni prav nič v čast. Dejstva ostanejo dejstva in nihče jih ne more zanikati. Dejstva pa so merilo, kdo uporablja poštena in dostojna sredstva in narobe.

Po tem bo slehernemu jasno. Da se jugoslovanska vlada ni pogajala z imperialisti, marveč nasprotno, da nam skušajo „Pravda“ in sovjetski voditelji imputirati nekaj, kar ne ustreza resnici, da bi kakor koli prevladali odgovornost za svoje nemarksistične ukrepe s sebe na drugega. Razen tega je treba poudariti še nekaj — nedoslednost sovjetskih voditeljev v odnosu do naše države. V svoji noti, poslani nedavno vladi FLRJ, skušajo ločiti jugoslovansko ljudstvo od njegovega partijskega in državnega vodstva. Po pariškem zasedanju, ki je pokazalo, na čigavi strani se manifestira buržoazni nacionalizem in kdo resnično stoji na načelu samoodločbe narodov in internacionalizma, pa si „Pravda“, in

sovjetski voditelji umivajo roke, ko gre za interese jugoslovanskih narodov in koroških Slovencev v Avstriji, češ da Sovjetska zveza „ne more prevzeti odgovornosti za posledice takšnih zakulisnih pogajanj“. Kakšno logiko pa uporablja „Pravda“, kadar gre za interese narodov za njihovo pravico do samoodločbe! Razume se, da gre tu za uporabo takšnih metod v odnosih s socialističnimi deželami, ki imajo z marksizmom prav nič skupnega. V odnosih Sovjetske zveze z deželami ljudske demokracije se je to že popolnoma udomačilo.

Voditelji sovjetske zunanje politike nimajo nobenih argumentov, s katerimi bi lahko opravičili svoj dogovor z zapadnimi imperialisti o Avstriji. Nikogar ne morejo prepričati o pravičnosti in pravilnosti pariškega diktata, s katerim so naprtli jugoslovanskim narodom težke žrtve in po katerem se bo suženjstvo koroških Slovencev nadaljevalo.

Beograjska „Politika“ pa piše v svojem komentarju k članku „Prav-

Prozorna volivna vaba KPÖ

Štiri leta so voditelji KPOe v številnih izjavah in „načelnih“ člankih vedno znova poudarjali, da so proti upravičenim zahtevam koroških Slovencev, da so si v vprašanju Slovenske Koroške edini s šovinističnimi voditelji OeVP in SPOe, da tudi oni zagovarjajo Steinacherjevo in Maier Kaibitschevo parolo „Kärnten frei und ungeteilt“. V nasprotju z jasnimi načeli marksizma-leninizma, češ, „da ljudstvo, ki tepta druge narode, tudi samo ne more biti svobodno“, so voditelji KPOe v začetku tajno, pozneje pa polglasno podpirali sovražno vladno politiko proti koroškim Slovincem. Čim pa je bila podpisana pariška kupčija, so se ti šovinistični hasarderji takoj vključili v enotno fronto nasprotnikov koroških Slovencev. Če so doslej „samo“ v svojih „načelnih“ izjavah zavzemali odklonilno stališče do nacionalne borbe koroških Slovencev, so sedaj očitno prešli od besed k dejanjem. Prepovedali so tiskanje slovenskih listov v svoji tiskarni, predvsem „Slovenskega vestnika“, ki jim je bil preveč povezan z borbeno preteklostjo koroških Slovencev in v napotju pri izvajanju njihove šovinistične linije glede koroškega vprašanja. S to prepovedjo so voditelji KPOe — in ne samo oni — hoteli prepričati koroškim Slovincem, da bi uveljavili svoj glas in to še prav posebno pred in med volitvami.

Toda kakor jim to ni uspelo, jim ne bo uspela tudi ne prozorna volivna vaba z „zgodovinskimi dokumenti“. Štiri leta so imeli čas, da bi za jamstvo enakopravnosti koroških Slovencev povzeli v deželni zbornici ta „zgodovinski korak“. Toda razen

nekaj platoničnih izjav za Slovence ne najdemo koraka, ki bi ga bili komunistični poslanci v zbornici napravili v prid koroškim Slovincem. Pač pa lahko ugotovljamo, da so v vseh proti upravičeni borbi koroških Slovencev naperjenih ukrepov koroške deželne zbornice tudi oni vestno skrbeli za soglasnost te „demokratske“ ustanove.

Zato jim tudi po zahtevah Demokratske fronte delovnega ljudstva slabo kopirani „zgodovinski dokument“, v katerem so pri kopiranju v naglici prezrli celo vse Slovence iz šmohorskega okraja, ne bo pomagal, da bi preslepili slovensko ljudstvo. Morda se jim bo posrečilo, da izvabijo še posameznim špekulantom, ki se po pariški kupčiji vidijo ob svojo zamišljeno kariero, podpise pod napisane jim „načelne“ izjave ali proglase, — zavedno antifašistično slovensko ljudstvo ne bo nikoli več nasledilo vabam izdajalskih voditeljev KPOe, ki so se s svojimi renegatskimi postavkami o nacionalnem vprašanju zavestno in dejansko strnili z avstrijsko reakcijo v enotno fronto proti koroškim Slovincem, ki gre za tem, da v korenih uniči še tiste skromne gospodarske, politične in kulturne pravice, ki jih je slovensko ljudstvo, zahvaljujoč se svoji trdovratni borbi, še obdržalo.

Naše ljudstvo dobro razlikuje med besedami in dejanji: dejanja pa govore, da KPOe nacionalnega vprašanja koroških Slovencev niti z „zgodovinskimi dokumenti“ nikakor ne jemlje resno, marveč le v kolikor se lahko na primer pri volitvah Slovinci izkoristijo v njene namene.

Truman zahteva od Kongresa 1450 milijonov dolarjev za oborožitev

Takoj po podpisu atlantskega pakta, ki ga je pred nekaj dnevi ratificiral ameriški senat, je Truman poslal senatu predlog programa oborožitve držav — podpisnic pakta, v višini ene milijarde 450 milijonov dolarjev.

Truman se je pri obrazložitvi svojih zahtev poslužil dobro znanih klevet o „napadalnih namerah“ Sovjetske zveze in držav ljudske demokracije z očitnim namenom, da bi prikril lastne napadalne načrte, od katerih je eden izmed instrumentov Atlantski pakt.

Močan odpor proti atlantskemu paktu v Nizozemski

Nizozemski parlament je ratifici-

ral atlantski pakt kljub velikemu nezadovoljstvu ljudskih množic. V Amsterdamu je bilo veliko zborovanje na katerem sta člana občinskega sveta Seigers Kogenhop in član parlamenta Hort zahtevala, naj Nizozemska izstopi iz tega pakta. Ob navdušenem ploskanju navzočih so zahtevali, naj se prekinejo vojaške priprave in vzpostavijo prijateljski odnosi s Sovjetsko zvezo in državami ljudske demokracije.

Tudi italijansko ljudstvo proti ratifikaciji vojnohujskega pakta

V italijanski skupščini je bila zaključena razprava o vladnem predlogu zakona o ratifikaciji severnoatlantskega pakta. Kot je bilo pri-

de“ od dne 26. junija in k izjavi sovjetskega zunanjega ministra Višinskega od 30. junija t. l. med drugim:

Višinski je trdil, da je bilo na zasedanju Sveta zunanjih ministrov „najkočljivejše“ materielno vprašanje. „Pravda“ piše, da je bil pariški sporazum dosežen zaradi tega, ker so ZDA, Velika Britanija, in Francija bile baje prisiljene, da se odpovejo svoji tradicionalni protidemokratski usmerjenosti in po sili razmer priznajo nujnost izvedbe potsdamskih sklepov, kar bi pomenilo, da trenutno vodijo demokratsko politiko.

„Toda kljub tej trditvi „Pravde“ — poudarja „Politika“ — vedo vsi, oni na zapadu, kakor oni v ljudskih demokracijah in v Sovjetski zvezi, predvsem pa tudi koroški Slovenci in narodi Jugoslavije, da ZDA, Velika Britanija in Francija niso spremenile svoje politične usmerjenosti. One so enostavno pristale, da Avstrija plača Sovjetski zvezi 150 milijonov dolarjev, ker je bila cena sprejemljiva, da se odpovedo osnovnim načelom, kakor načelu svobodne samoodločbe narodov.“

Medtem ko so Višinski in „Pravda“ pred kratkim še lahko javno in jasno govorili, ker so zgovarjali stvar miru in koristi podjarmljenih, danes uporabljajo vse svoje sile, da po možnosti zakrijejo spremembo usmerjenosti Sovjetske zveze.

Ni mogoče misliti, — nadaljuje „Politika“, — da bi jasna načela marksizma-leninizma Višinskemu in ostalim voditeljem Sovjetske zveze ne bila poznana. Nasprotno, poskus, da ta načela prikrijejo, potrjuje ne samo, da so jim bila poznana, temveč tudi, da so se jim v Sovjetski zvezi zavestno odpovedali in jih, oddaljujoč se od poti marksizma-leninizma, izrabili za protirevolucionarne cilje.

Zavedajoč se, da manjka njihovim objavljenim izjavam in formulacijami sleherni načelo in predvsem zaradi tega, — ker nikakor ne morejo opravičiti zadržanja Sovjetske zveze, so v Sovjetski zvezi napepli vse sile, da stvar z nizkotno obdolžitvijo še komplicirajo, češ, da se je Jugoslavija svojčas — pred dvema letoma — z imperialisti za hrbtom Sovjetske zveze sporazumela in da zato Sovjetska zveza za neuspeh teh mahinacij seveda nikakor ne more biti odgovorna.

Toda — nadaljuje „Politika“ — vse fantastične iznajdbe o „tajnih pogajanjih Jugoslavije za hrbtom Sovjetske zveze“ so imele samo namen, da zakrijejo pariško kupčijo med Sovjetsko zvezo na eni in ZDA, Veliko Britanijo in Francijo na drugi strani in za vsako ceno iz tožitelja napravijo obtoženca. Prodaja maleda naroda za dolarje in nafto je morala biti zakrita.

Pa naj se Sovjetska zveza še tako trudi, da zakrije to kupčijo za zaprtimi vratmi, ta Shaylokov sporazum je postal najbolj znan na zapadu, ker je pomenil za reakcijo največjo zmago, čeprav le trenutno.

Narodi Jugoslavije, od svoje Partije vzgojeni v duhu marksizma-leninizma, nudiijo in bodo vedno nudili polno pomoč svojim bratom v Avstriji v zavesti, da tako manifestirajo svoje internacionalistično prepričanje.“

čakovati, je vladna večina v parlamentu pakt ratificirala. V razpravi, ki je trajala pet dni, so komunistični in socialistični ljudski poslanci opozorili, da je italijansko ljudstvo proti ratifikaciji tega vojnohujskega načrta ameriških imperialistov. 40 milijonov Italijanov je podpisalo ljudsko peticijo za mir proti atlantskemu paktu. Med razpravo je poleg mnogih najvidnejših osebnosti ital. demokratske opozicije govoril tudi socialistični prvak Pietro Nenni, ki je v dokumentiranem govoru dokazal, da predstavlja vključitev Italije v atlantski pakt kršitev italijanske ustave in odredb mirovne pogodbe.

Po naši zemlji

V naših vrstah mora biti prostora za vse

Mnogoštevilne izjave našega težko preizkušenega ljudstva dokazujejo, da je popolnoma prepričano, da še ni vseh dni konec, da se smrtna obsodba, izrečena nad našim slovenskim ljudstvom na Koroškem, še ne bo izvršila in da se narodno-šovinističnim nasprotnikom še dolgo ne bo posrežilo zaplesati poskočnice na grobu zadnjega koroškega Slovenca. Življenje in zgodovina gre svojo pot naprej. Kolo zgodovine se ne vrti nazaj, ampak se vrti iz dneva v dan naprej in si utira nova pota. Ko je stal Galileo Galilei pred inkvizicijo, ko je spoznal in učil, da se vrti zemlja okrog sonca, je izjavil: „In ona, zemlja, se vendar vrti.“ In znanost mu je morala dati prav. Naše ljudstvo se je po nerazumljivem udarcu krivične in nedemokratske odločitve velikih štiri v Parizu znašlo in kljub krivici, ki se mu je v zgodovini ponovno zgodila, ni klonilo duha, ni se strlo in ve, kaj mu narekuje novi položaj.

Prvo, kar je potrebno, in česar se vsi zavedajo, je enotnost vsega ljudstva, ne glede na svetovno-nazorno prepričanje. Naše ljudstvo uvideva, da je danes bolj kot kdaj koli prej potrebno konstruktivno delo, mnogo poguma in samozavesti in da je vsako razbijanje enotnosti zločin nad narodom. Trdna in enotna povezava vsega delovnega ljudstva, kmečkega in delavskega, ki čuti krivice, ki mu čut za vse naše ni otopel in se ni prodal za judeževе groše, ki jim je na tem, da se slovenski živelj na Koroškem ohrani, je nujna. Zupanje v življenjsko silo našega ljudstva, zdrav optimizem in realno gledanje političnega razvoja v sedanjosti in bodočnosti ter narodna in politična aktivnost posameznikov in množice so pogoji za zdrav naroden razvoj. V skupnosti, v slogi je moč, zato se bomo Slovenci na Koroškem organizirali v „Demokratski fronti delovnega ljudstva“, ki je postavila zahteve, ki se morajo in se bodo uresničile, ki so prirodno-pravno utemeljene pravice in v kateri je prostora za vse, kakor v svojem proglasu pravi: „V naših vrstah mora biti prostora za vse, ki jim je resnično pri srcu ohranitev koroških Slovencev kot živega dela slovenskega naroda.“ Odklanja pa naša organizacija „vse razbijače enotnosti in vse klevetnike naše edine opore FLRJ, ker vidimo Slovenci poleg uresničitve naših v memorandumu izraženih zahtev še eno garancijo in sicer, tesno naslonitev na bratsko Jugoslavijo.

O vseh takih vprašanih razgovarjajo naši požrtvovalni aktivisti in izvoljeni predstavniki „Demokratske fronte delovnega ljudstva“ po naših vaseh. In ljudstvo jim je hvaležno in kaže živo zanimanje za novi položaj in se še tesneje oklepa svojih odkritih in izkušenih prvo-borcev za naše narodne in socialne pravice, pa naj bo situacija kakršna koli. Poraz čisto očisti, ljudje iščejo svoje, skupno hočejo hoditi za skupnimi cilji. Kmalu se je

naše ljudstvo dvignilo iz moralne depresije, iz morebitnega trenutnega malodušja in dvignilo glave. Še bomo v slovenskem domačem jeziku govorili po naših dolinah, še bomo v našem krepkem in izoblikovanem materinem jeziku izražali besede ljubezni in če treba tudi sovražtva, v jeziku, ki je kakor pesem, kakor pravi naš Cankar, še bomo brali knjige naših slovenskih umotvorcev, še bomo igrali naše igre in se navduševali ob zvokih slovenske pesmi in glasbe in poslušali naše predavatelje v našem jeziku. Poleg vsega tega pa bomo do pičice vztrajali na izpolnitvi vseh in vsake posamezne zahteve postavljenih na ustanovnem občnem zboru Demokratične fronte delovnega ljudstva

Takšno gibanje je danes po naših

Slovenji Plajberk

Prebivalstvo naše občine je sila nezadovoljno z načelnikom krajevnega kmečkega sveta Gabrijelom Makom, ki ga ni izvolilo ljudstvo, temveč ga je na sedanji položaj postavila oblast. Maku so koristi domačega kmečkega prebivalstva deseta briga, pozna le samega sebe in par svojih ÖVP-jevskih prijateljev. Svojih dolžnosti kot zastopnik vseh kmetov v občini nikakor ne izpolnjuje. Na svojem sedanjem položaju je že vsa povojna leta in njegovo samovoljno in protiljudsko delovanje je v škodo vsega kmečkega prebivalstva naše občine.

Pred kratkim je prejel precejšnjo količino otrobov, ki bi jih moral razdeliti med vse kmete v občini. V svrhu razdelitve otrobov pa ni sklical seje krajevnega kmečkega sveta, kar bi bila njegova dolžnost, temveč jih je razdelil kar sam. Ker si pa očitno ni hotel napraviti preveč dela, jih je razdelil kar med štiri svoje ÖVP-jevske prijatelje. Ko smo zaradi razdelitve otrobov zahtevali od njega pojasnilo, se je izgovarjal s tem, da jih je razdelil med tiste kmete, ki so oddajali mleko. Izkazalo pa se je, da jih tudi tisti niso dobili in da je naša prvotna ugotovitev utemeljena.

To pa nikakor ni edini primer njegovega samovoljnega in protiljudskega delovanja. V vseh štirih letih, odkar opravlja posle načelnika krajevnega kmečkega sveta, ni ukrenil ničesar, kar bi bilo v korist skupnosti kmečkega prebivalstva plajberške občine. Zato ga prebivalstvo odklanja in je že 5. julija lanskega leta zahtevalo pri okrajni kmetijski zbornici njegovo odstranitev, na mesto njega pa predlagalo zastopnika, ki mu zaupa in ki bo delal v korist vsega prebivalstva. Toda okrajna kmetijska zbornica te zahteve ni niti upoštevala niti ni odstranila Maku, nasprotno, izrekla mu je popolno zaupanje in celo priznanje za „vzorno delo“.

Dokler bodo na tako odgovornih

vaseh. Sredi poletnega dela je naše ljudstvo. S skrbjo in trudom negovana žitna polja so zaživela žanjic in koscev, od zore do mraka se borijo za vsakdanji kruh, ki ga letos mati narava podaja v dobri meri. Tu in tam še nekateri naših aktivistov, ki je obiskal kakšno družino, kjer delajo, kakor povsod, pozno v večer, krepko pomaga, da naložijo zadnji voz in ga zapeljejo pod streho ali postavijo zadnje kopice požetega žita. In potem ga seveda gospodinja povabi k krepki zdravi večerji in pogovor se pleče o naših narodnih, socialnih in gospodarskih problemih, o novo nastalem položaju, ki nam narekuje, da osvojimo in združimo vse naše množice, brez izjeme, ki jim je obstoj in dobrobit naroda resnično pri srcu.

mestih ljudje, ki jim je samo le za osebni dobiček, kot je primer Gabrijela Maku in gospode v okrajni in deželni zbornici, je popolnoma razumljivo, da kmečko gospodarstvo nikakor ne bo napredovalo, temveč bo propadalo. Tem ljudem gre samo za to, da bi čim več gospodarsko trhljih kmetov spravili na boben, sami se pa nato s pomočjo ÖVP-jevske gospode povzpeli na položaje vaških bogatašev, ki bi jim kmečko delovno ljudstvo moralo biti cenena delovna sila. Toda naše kmečko ljudstvo je danes zrelo in se ne pusti več varati od protiljudskih izkoriščevalskih elementov. Danes gre svojo pot, pot, po kateri se bo otreslo slehernega izkoriščanja in doseglo popolno neodvisnost, pot, po kateri ga ne bodo mogli zadržati protiljudski „zastopniki kmečkega prebivalstva“ kot so Mak in njemu podobni.

Vogrče

Dne 30. junija t. l. smo na tukajšnjem pokopališču izročili materi zemlji prerano umrlega Toneta Vokovnika, posestnika pd. Zgonca v Vogrčah. Tone zasluži, da mu naš list posveti nekaj vrstic, kajti tudi njegovo prezgodnjo smrt je pripisati fašističnemu nasilju. Kremenit in zaveden slovenski značaj, kmet v pravem pomenu besede, ni imel interesa na pustolovščinah Hitlerjeve osvajalne vojne. Toda proti njegovi volji, kakor mnogo drugih, so ga vtaknili v vojaško suknjo. Branil se je, kolikor je bilo mogoče, toda nič mu ni pomagalo. Moral je biti nemški vojak in kot tak je prišel po končani vojni v ujetništvo. Zaradi svojega narodnega prepričanja, ki ga nikoli ni zatajil, je moral pri vojaki prestati mnogo bridkih ur. To trpljenje v nacistični vojski in življenje v ujetništvu mu je izpodkopalo zdravje in vrnil se je strt ter bolan v svojo drago vas Vogrče na svojo rojstno grudo, kjer se je za vedno vlegel k počitku. Ohranili ga bomo v trajnem spominu!

NAŠ PRIJATELJ IN KAŽI POT

Med tem časom, ko bodo tiskane te vrstice, bo naš „Slovenski vestnik“ spet potrkal na vrata naših družin, svojih bralcev in sicer kot pregnanec. Umakniti se je moral iz Koroške zato, ker je bil dosledno in brez oklevanja glasnik Resnice in Pravice, vse eno, če je bilo komu prav ali ne.

Kaj nam je bil „Slovenski vestnik“, naše glasilo, smo čutili te dneve, ko ga ni bilo med nas. Takoj prvo sredo, ko ni več izšel, so ljudje širom naše zemlje vsepovsod vpraševali „kaj je Vestnik, kaj je z Vestnikom?“ Naravnost dolčas je bilo, nekako tesno pri srcu, ko poštar ni več prinašal v naše hiše našega lista. Zdelo se je, kakor bi prenehali obiski odkritega, zavestnega in močnega prijatelja. Ti enodušni pojavi so pokazali, kako je naše ljudstvo globoko in tesno povezano s svojim glasilom, zato tudi neprestano vpraševanje „kdaj bo Vestnik spet prišel?“

In kakor smo Slovenci na Koroškem vajeni premostiti vse ovire, smo zmagali tudi te težkoče in naš „Slovenski vestnik“ je z odprtimi rokami sprejet in iskreno pozdravljen spet med nami.

Tri leta že prihaja „Slovenski vestnik“ med nas, tri leta nam kaže pravo pot, razčiščuje zamotane probleme na političnem obzorju, nas seznanja s političnim razvojem in trenjem in svetovnimi dogodki, nam poroča zanimivosti po naši zemlji, daje gospodarske nasvete in nam za razvedrilo in oddih posreduje leposlovje.

Še več in kar je glavno: V številki za številko je „Slovenski vestnik“ ločil pravico od krivice, resnico od laži, neizprosno pobijal podtikavanja in klevete, izpodbijal neresnične vesti o položaju in razmerah na našem ozemlju, ki so jih predstavniki koroške in avstrijske vlade in narodno šovinistični politiki bobnali v svet. Skratka, naš list je neustraheno zagovarjal in se boril za naše demokratske, nacionalne in gospodarske pravice in proti zatiranju in iztrebljenju našega življa ter učil narodno strpnost in složno sožitje med narodi. Zato je list deležen globoke ljubezni in spoštovanja vseh Slovencev in poštenih demokratov, sovražijo in preganjajo ga vsi oni, ki se boje resnice in bi še dalje radi v kalnem ribarili in živeli kot gospodarji na račun zaslužnjega naroda.

Zaradi teh in še več vzrokov je „Slovenski vestnik“ iskreno dobrodošel v naših domovih. Tudi mi se bomo zavedali svojih dolžnosti do njega. Pridno ga bomo brali in širili v zadnjo našo vas in dom, pisali v njem o vseh zanimivih dogodkih po naši zemlji, da bo naše glasilo še bolj idejna vez vse narodne družine od Zilje do Labuda.

Apáče

Mnogim našim izseljencem in drugim tovarišem širom Slovenske Koroške dobro znani Volte, posestnik pd. Rogar ob Frajbachu, se je poročil. Za svojo življenjsko družico si je izbral po domače Klančevko iz znane narodne družine v Encelni vesi pri Grebinju. Zavednemu paru naše iskrene čestitke!

Slovenska prosvetna zveza naznanja

V nedeljo, dne 7. 8. 1949 ob 15. uri v društvenem domu v Hodišah občni zbor SPD „Zvezda“.

V nedeljo, dne 14. 8. 1949 ob 16. uri pri „Marici“ v Logi vesi občni zbor SPD „Svoboda“.

V ponedeljek, dne 15. 8. 1949 ob 11.30 uri v kinodvorani v Železni Kapli igra „Kralj na Betajnovi“. Nastopijo tudi študentje s svojim pevskim zborom.

ZVEZA MLADINE ZA SLOVENSKO KOROŠKO VABI NA

MLADINSKI DAN

Ki bo dne 14. avgusta 1949, ob 14. uri, pri Režu na Blatu pri Pliberku

Na sporedu so: **Nastop fizikulturnikov — nastop študentov — nastop pionirjev — konjske dirke — kolesarske tekme — petje in tamburaši.**

Nato prosta zabava z ljudskim plesom. — Vabljeni ste vsi! — Ta dan vsi na Blato!

Rinkole

Dne 11. julija t. l. smo na žmihelskem pokopališču ob številni udeležbi položili k zadnjemu počitku Jurija Domeja, kmeta pd. Zgonca v Rinkolah. Z njim je odšel iz naše srede mož, ki je bil vse svoje življenje trden značaj, zvest svojemu narodu v težkih in lepih časih, priden in skrben kmet in dober sosed. Ohranili ga bomo v trajnem spominu, žalostnim ostalim pa naše globoko sožalje!

STOJIMO NA VELIKI PRELOMNICI

Že v predzadnji številki z dne 2. julija 1949 smo na tem mestu v članku „Kam gre naše gospodarstvo in kaj je sedaj potrebno“ opozorila na skrajno ogrožen položaj kmečkega gospodarstva.

Življenje in gospodarjenje slehernika pa je že samo privedlo do spoznanja, da stoji kmetijstvo na veliki prelomnici, še posebej pa gospodarstvo kmeta, ki ima premalo zemlje, da bi si privoščil in uporabil vsa moderna sredstva (stroje in druge naprave), da bi si olajšal delo in zmanjšal stroške pridelovanja.

Razmere, ki so v zadnjih tednih nastale kot že vnaprej vidna posledica nove podražitve in nastopa prostega trga in prostih cen kmetijskih pridelkov, kažejo z vso resnostjo, da smo na mejniku dobe, ko smo v svojem domačem gospodarstvu pridelovali vse, kar se je le pridelati dalo in ko smo lahko prodali tudi zadnji kilogram fižola in zelja. Med ljudstvom ni več denarja, na trgu pa kmetijskih pridelkov dovolj. Prihajamo v dobo, ko je treba iskati kupca in ko ponudba določa cene, v dobo, ko od možnosti prodaje hkrati zavisi tudi obstoj kmečkega gospodarstva.

Ta ali oni utegne danes še misliti, da bodo s splošno podražitvijo avtomatično zvišali tudi cene kmetijskim pridelkom. Kdor bi mislil tako, bi varal samega sebe.

Poročilo tajništva Organizacije združenih narodov o svetovnem gospodarstvu v letu 1948 ugotavlja, da druga polovica leta 1948 in začetek leta 1949 predstavljata prelomnico v povojnem gospodarskem razvoju. Prvikrat po vojni so začele padati cene in naraščati brezposelnost v mnogih zahodnih evropskih državah. V mnogih državah hkrati s brezposelnostjo raste tudi draginja. To poročilo tudi ugotavlja, da se je v Združenih državah Amerike naglo kopičilo blago, za katero ni bilo najti kupcev. V tem blagu so nedvomno zapopadeni tudi kmetijski pridelki, kar vsak lahko sklepa že samo iz tega, da je na trgu naenkrat dovolj kruha, bele moke in masti iz nadvse hvaljenega Marshallovega plana.

Poročila ki prihajajo o predvideni kmetijski proizvodnji v Ameriki, pa govorijo o tem, da pričakujejo silne pridelke. Združene države Amerike pričakujejo, da bodo po žetvi postavile na trg okrog 35 milijonov ton pšenice in okoli 27 milijonov ton koruze. Prav tako govorijo o tem, da bodo jeseni preplavili trg s pitani-

mi svinjami, ki jih bodo eksportirali po nizkih cenah. Mleko predelujejo v mlečni prašek in maslo, jajca predelujejo v jajčni prašek, kar postavljajo v okviru Marshallovega plana na trg. Poročila pravijo dalje, da ta produkcija presega potrebe in da je največji problem, kako spraviti vse presežke v denar. Cene kmetijskih pridelkov pa zaradi tega padajo in vlada nikakor ne more držati cene na višini, ki jih je obljubila farmarjem.

Vsled takšne nadprodukcije v Ameriki pa moramo računati z občutnimi posledicami, predvsem v kmečkem gospodarstvu. Avstrija je v okviru Marshallovega plana obvezana, da sprejme in odkupi vse, kar ji bodo ponudili. Koncem koncev je pa tudi v interesu veletrgovcev, da iz inozemstva in po nizkih cenah kupijo živila, da je potem profit na domačem trgu večji.

Računajoč s temi okoliščinami nikakor ne moremo govoriti o kakršnih koli možnostih povišave cen in to tem manj, ko so v Avstriji v vseh agrarnih vprašanjih odločilni le veleposestniki. Izkušnje zadnjih let nam povejo, da so veleposestniki že pri odločanju vezanih cen ravnali vedno tako, da je bilo v njihovo korist, kmečkemu gospodarstvu pa v škodo.

Kakšne bodo potem cene na prostem trgu? Cene bodo takšne, kakršne so razmere pri veleposestnikih. Razmere na veleposestvih pa so se v zadnjih desetih letih, v dobi pomanjkanja živil bistveno spremenile in zboljšale. Veleposest, ki v predvojni Avstriji ni bila modernizirana in opremljena s sodobnimi stroji, ni bila rentabilna oziroma manj rentabilna kot kmečko gospodarstvo. Šele po nacizmu, ki jo je vsestransko podpiral in ko je na pol zastoj dobivala moderne kmetijske stroje, se je povzdignila na v kmetijstvu odločilen faktor. Gospodarsko se je okrepila in ožvrstila tako, da je danes ne pretrese z lahka noben sunek. V vladi je zastopana, zemlje in kapitala ima dovolj, modernizirana in mehanizirana je, torej ima danes vse pogoje za obstoj in je zaradi nizkih stroškov pridelovanja tudi konkurenčna v cenah.

Kmečka posest pa je v dobi zadnjih deset let gospodarsko le oslabelela. Pomanjkanje ljudi na kmetih se veča iz leta v leto. Kmet s svojo družino dela po dnevno 15 ur, pa kljub temu ne more govoriti o delu primerni odnosnosti svojega gospodarstva. Kolikor se je posameznik mogel mehanizirati in modernizirati, kupili za njega uporabne stroje, je napravil. Več ne more. Marsikdo je

šel celo pri tem predaleč. Kupil je stroje, ki so ga mnogo stali in ga tudi vzdrževan, mnogo stane, nikoli pa jih ne more v polni meri izrabiti. Tako predstavljajo za njega mrtev kapital kljub svojemu neumornemu delu in volji, zboljšati življenjske pogoje svoje družine, stoji danes pred tem, da mu to vse skupaj ne bo nič pomagalo. Stroški pridelovanja in potreba ljudi za ročno in vprežno delo so za njega še vedna veliko večji kot pa cene tistega, kar pridelala. Izgledi pa kažejo, da bo s svojo družino delal sploh še samo zastoj in da bo živel vedno bednejše življenje. V takšnih razmerah pomeni obča prelomnica v kmetijstvu za kmečko ljudstvo preskusni kamen, ali bo v stanju in bo znalo ohraniti svoje domačijo in svojo rodno grudo.

Presoja s te ali one strani pa pravi, da bo kmečko ljudstvo to v stanju le v pomoči in v skupnih naporih vsega kmečkega prebivalstva, ki bo povsah in v celoti trdno organizirano. Pomoči od zgoraj in od oblasti nima za pričakovati, kajti tam sedijo veleposestniki, veletrgovci in njih politični agenti.

Odločilno bo kmečko ljudstvo moglo poseči v zaščito svojega kmečk. gospodarstva le, če bo enotno in združeno in če bo na skupnih posvetovanjih našlo pravo pot. V skupnosti, in če je še tako majhna, je vedno moč večja kot pa vsi napor posameznika.

Ozimni ječmen in njegove prednosti

Ne bom vesplošno priporočal setev ozimnega ječmena, toda smatram za svojo dolžnost, da opozorim na **potrebo večjega pridelovanja te najdonosnejše ozimne** v onih krajih, kjer imajo milejše zime in ne preostre in predolge zgodnje pomladi. Pri nas je že precej razširjena setev ozimnega ječmena v Podjunu in severno od Drave v velikovškem okraju ter celo v kapelških hribih, kjer ga pa pretežno sejejo zgodaj spomladi, meseca marca in tu in tam celo začetkom aprila. Vsekakor pa pravijo, da mora ozimni ječmen, ki ga sejemo spomladi, v zemlji še nekoliko omrzniti. Pa tudi v pliberškem okraju so ga z uspehom sejali v zgodnji pomladi,

Prednosti ozimnega ječmena

1. Razmeroma znatno večji pridelok. Na Slovenskem štajerskem bi na pr. nikomur ne padlo na um, da bi sejal jari ječmen, kajti ta da - kakor pravijo — polovico manj pride-

la kot ozimni. Eden prvakov slovenske poljedelske literature, g. Rohrman, računa višino pridelka jarega ječmena na 1 ha. v najboljšem primeru z 21 do 34 hl, ozimnega vendar s 30 do 50 hl. V svojem času sem v Görtschitzlatu ugotovil edinstveno visok, rekorden pridelok ozimnega ječmena in sicer 50 met. stot. na 1 ha. Naravno so ta ječmen pridelali na najboljši zemlji z uporabo vseh umet. gnojil, ki so stala takrat nacistom za pol zastoj na razpolago.

2. Pridelovanje ozimnega ječmena deluje zelo ugodno na razdelitev dela, ker ga v krajih z milejšo zimo sejemo znatno prej kot ozimno rž ali pšenico in sicer od kvartnega tedna dalje. V Bistrici pri Pliberku ga sejejo v septembru. Sejali pa so ga tudi že v začetku oktobra. Sejati ga moramo pač tako zgodaj, da se do zime zadosti obraste. Poleti pa je ozimni ječmen med vsemi žiti **najprvi zrel.**

3. Za ozimnim ječmenom sejemo lahko poleti ne samo še vse strniščne sadeže (s posebnim uspehom graščično mešanico, ki rabi ob setvi zadosti vlage), marveč tudi nekatero glavne sadeže kot peso in krompir.

4. Ozimni ječmen je za krmo in žgance znatno redilnejši kot jari, ker je bolj klen in vsebuje več beljakovin. Dober pivovarski ječmen bi naj imel kvečjemu 8 do 9 odstotkov beljakovin, dočim jih ima zimski ječmen 9 do 18 odstot.

5. Ozimni ječmen (ako ga sejemo jeseni) izmed vseh žit najboljši izrabli hlevski gnoj. Vendar bi priporočal (kakor sicer k vsakemu žitu) da mu proti poleganju in za boljši razvoj zrnja damo še kako fosforno umetno gnojilo.

Edina napaka ozimnega ječmena je pač ta, da ga vsled prevelike množine beljakovin in vsled trde luskine ne moremo uporabiti za pivovarske namene. Tudi ga kot prvo žito, ki dozoreva, zelo napadajo ptice. Da se temu izognemo, ga pač ne smemo sejati preveč blizu doma, preveč blizu sadovnjakov.

Pripominjam še, da bo deležen v primernih toplejših legah **vseh velikih prednosti** ozimnega ječmena samo ta, kdor ga bo tudi primerno oskrboval in mu **primerno gnojil**, čeprav je ozimni ječmen glede zemlje celo manj zahteven kot jari ter uspeva tudi na plitvejših, kamenitejših zemljinah. Ozimni ječmen za more namreč še zimsko vlago dobro izrabiti. Vsa napreden gospodar pa danes uvidi, da se mu izplača pridelovanje samo onih semensko dobrih posevkov in sadežev, katere bo po vseh predpisih dobro in temeljito gnojil. Stroški obdelovanja zemlje in oskrbovanja so v glavnem enakovisoki, pa če pridelamo na 1 ha 10 ali 30 ali 50 met. stotov.

Kočuški

Naročila za selekcionirano seme ozimnega ječmena sprejema Kmečka zveza za Slovensko Koroško v Celovcu samo do 30. avgusta 1949.

Izdajatelj, lastnik in založnik lista: Dr. France Petek, Velikovec. Uredništvo in uprava: Celovec, Gasometergasse 10, telefon 1624/4; za vsebinsko odgovarja: France Košutnik. Tiska: Robitschek & Co., Wien VIII., Hernalsgürtel 20. — Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Klagenfurt 2, Postschließfach 17.

Dalje

„Ali kako . . .?“ se je oglasilo nekaj dvomljivih glasov.

„Kako?“ Oset je bodeče pogledal po zaupnikih. „Najprej poglejmo sebe! Poglej, Zupanc, doma imaš sina, ki je lajtnant, drugi je feldbebel, ti, Kvančnik, imaš prav tako sina, ti, Lužnik, imaš doma praporščaka, ti, Marin, imaš doma sina, ki ni bil nikoli še pri vojaki, ker si ga oprostil — če je mogel biti pri plenitvi, tudi zdaj lahko zagradi za puško in brani domovino! Takih imam mnogo — za prvo silo dovolj!“

„Hudiča!“ je malodušno zaječalo nekaj glasov. „Ko so pa vsi tako siti vojne . . .!“

„Če so štiri leta mogli služiti tuji oblasti, bodo zdaj vendar storili še to malenkost.“

Oset je pogledal po omizju in se ustavil na nejevernem obrazu kmeta Repeža iz Mežice.

„In tvoj sin, Repež . . .!“

„Moj sin? — Če ga le spomnim na vojno, zdivja kot satan . . .“

„A po vasi je mogel razsajati s puško v roki!“ mu je oponesel župnik Rep.

„Da, toda je bila druga stvar! Za take stvari bi ga ne bilo treba prositi! Sicer je imel pa prav, da je ugnal tega sovuha, tega Tepana!“

„Kdo trdi, da bi ne imel prav? Prav je imel! — Toda take ljudi moramo dobiti! — moramo jih vreči v našo stvar. Drugače gredo lahko še drugam . . .“

„Bomo videli!“

„Komando naj prevzame tvoj lajtnant — Zupanc! In takoj nocoj na delo! Jutri morajo biti že vse občine v naši oblasti, vse žandarmerijske postaje. Razorožiti je takoj guštanjsko Bürgergardo. Brez pardona!“

„Dobro!“ se je oglasilo nekaj sta-

rih kmečkih zaupnikov; „če je tako, bomo v potrebi šli še mi!“

„In če bi se ponovili dogodki zadnjih dni? Tu mora biti narodna straža na mestu! Avtoriteta mora biti. Narodna straža mora biti čuvar reda, ker si bo le tako pridobila zaupanje mirnega prebivalstva. S tem lahko pritegnemo tudi vse poštene Nemce in nemčurje — pridobimo jih za Jugoslavijo.“

„A če bomo preslabi, če bi delavstvo nastopilo . . .“

„Med njimi so hujskači! Že zdaj pravijo babe: magacine smo izpraznili, toda kadar nam bo vsega zmanjkalo, pojdemo na kmete . . .“

„To je res! Zato je v prvi vrsti treba obiskati tiste delavske zaupnike, ki pridejo v poštev za člane Narodnega sveta. Če bodo delavske organizacije sodelovale v Narodnem svetu, bo ta nevarnost veliko manjša.“

Nihče ni ugovarjal.

Še to noč, ob prvi zori, je predsednik Narodnega sveta Oset tajno zapustil dolino in se odpravil v Celje k vojaški komandi po takojšnjo pomoč proti grozeči ljudski vihri . . . Iz štirih glavnih središč doline se je naslednje jutro skoraj sočasno dvignil visok klic, zadržtel v zraku, planil po dolgem in širokem doline, zadonel med bregovi Uršlje, Pece in Strojne.